

МОЛОДИЙ КОМУНАР

орган Кіровоградського обкому ЛКСМУ

Рік видання XIII
№ 107 (1587)

ЧЕТВЕР, 7 вересня 1972 р.

Ціна 2 коп.

Товариш Л. І. Брежнев в Алма-Аті

Під час перебування в Алма-Аті Генеральний секретар ЦК КПРС товариш Л. І. Брежнев зустрівся з членами бюро ЦК КП Казахстану. На зустрічі було розглянуто велике коло питань, зв'язаних з діяльністю партійної організації Казахстану по дальшому піднесенню промисловості, сільського господарства та інших галузей економіки і культури республіки. Особливу увагу було приділено організації збирання врожаю, високопродуктивному використанню техніки, в якій Казахстану подано велику допомогу, успішному виконанню зобов'язань Казахської РСР по продажу зерна та інших сільськогосподарських продуктів державі.

Тов. Л. І. Брежнев цікавився розвитком міста Алма-Ати, оглянув нові будови столиці республіки, ознайомився з станом побутового і культурного обслуговування трудящих.

4 вересня тов. Л. І. Брежнев відбув з Алма-Ати в Ташкент.

(ТАРС)

Нещодавно в Ульяновському районі відбулося змагання майстрів борзони. Чемпіоном серед молодих орятів став член ВЛКСМ з комсомольсько-молодіжної тракторної бригади колгоспу імені Ульянова Валерій Желудков. Він братиме участь на обласних змаганнях. На знімку: Валерій ЖЕЛУДКОВ (ліворуч) по приїзду додому вітають секретар парткому колгоспу С. П. МАС-БІЙ, тракторист Д. С. БОЙКО, бригадир тракторної бригади А. С. ХАРКОВИЧ та головний агроном І. М. БОЖКО. Фото Л. ШУТКА.

ЗБОРИ ПАРТІЙНО-ГОСПОДАРСЬКОГО АКТИВУ БАВОВНОСІЮЧИХ РЕСПУБЛІК

5 вересня в м. Ташкенті відбулися збори керівних партійних, радянських, господарських працівників і спеціалістів сільського господарства бавовносіючих республік. В них взяли участь Генеральний секретар ЦК КПРС товариш Л. І. Брежнев, перші секретарі ЦК компартій союзних республік, голови Рад Міністрів республік, секретарі ЦК компартій союзних республік, міністри сільського господарства, перші секретарі обкомів партії, голови облкопкомів, секретарі райкомів і міськомів партії Узбецької РСР, працівники промисловості, водогосподарських організацій і заготівельних органів.

Збори обговорили актуальні питання проведення збирання бавовни і завдання партійних, радянських і господарських органів по керівництву соціалістичним змаганням бавовнярів і всіх трудівників села за успішне проведення сільськогосподарських робіт і виконання зобов'язань перед державою по продажу бавовни та інших продуктів сільського господарства.

На зборах з великою промовою виступив тепло зустрінутий присутніми Генеральний секретар ЦК КПРС товариш Л. І. Брежнев.

На зборах партійно-господарського активу бавовносіючих республік були взяті високі зобов'язання по продажу бавовни державі.

Після зборів партійно-господарського активу відбулась розмова тов. Л. І. Брежнева з керівниками партійних і радянських органів республік в деяких питаннях партійної, радянської роботи і господарського будівництва.

(ТАРС)

ЯКЩО ви не були на Побужжі кілька місяців — приїдьте обов'язково. Зараз на республіканській ударній комсомольській будові напружений час. До пуску першої черги Побузького нікелевого заводу лишилися лічені дні. Ченням цієї урочистої події сповнене сьогоднішнє життя побужжан: і тих, хто буде завжди, і тих, хто приїде сюди пізніше. Пульс будови — це добрий настрій, чи смуток сьогодні.

Проте спостерігати робочу ходу передпускових днів потрібно, звичайно, на будівництві. Корпуси цехів, стрімки вертикалі труб та рихтування кранів проявляються з ранкового туману. Підходиш ближче — і до тебе владно входить гуркіт машин, спалахи електрозварки, перегукання монтажників, які працюють ген там на горі. Це — дихання великої будови.

Пусковий період — пора відповідальна. Цю істину не треба пояснювати будівельникам. Улюблене дітище стає на ноги. Стає в рік славного юві-

НАЙПЕРШЕ-ТЕМПИ

лею. Ось тому так пильно стежать колективи бригад і діляниць за успіхами суперників по змаганням на честь 50-річчя утворення СРСР. Ось тому, щомісяця біля стенду з показниками результатів змагання збирається так багато зацікавлених людей.

Комсомольський штаб будови. Його члени збираються на оперативні засідання рідко, лише тоді, коли треба вирішувати найважливіші питання.

Працюють у «полках і батареях». Тобто — в бригадах і відділах. Дзвонять, повідомляють, вирішують.

Вчора було доставлено пе-

рехідний Червоний прапор Голованівського РК ЛКСМУ. Його стримав той молодіжний колектив, який останнім часом працював з найвищим запалом.

Ударна будова стає нузною людей комсомольського гарту. Тут вирости чудові виробничники: Омелян Вілет, Анатолій Чабан, Борис Яцишин, Едмундас Валюкас та інші. А нещодавно на будівництво прибуло два студентських буді-

вельних загони з Кіровоградського будівельного технікуму та Олександрійського ПТУ № 1. Бійці розробили умови соціалістичного змагання серед своїх виробничих груп.

Гудить вогонь у трубчастих печах. Червоні спалахи танцюють у стрімкому полум'яному русі. Вдивляєшся в це шаленіння і мимоволі помічаєш, який суворий порядок, ритм, що постійно прискорюється. Отак і життя будови: щодня наростання темпів. Триває передпусковий період.

Якщо ви не були на Побужжі кілька місяців — приїдьте обов'язково. Бо саме зараз найяскравіше відчувається краса будівництва, його молоді романтика. Приїдьте! Повітря тут свіже, всо напосне ентузіазмом, прекрасним комсомольським зав'язтям.

М. БІДЕНКО,
спецкор «Молодого комунара».

Ювілей

«Ми — солідарні!»

Тематичний вечір «Юність вперіває імперіалізм» відбувся у Голованівському будинку культури.

У своїх виступах директор Голованівської середньої школи Г. Н. Котік, вихователі дитячого садка Ольга Білотина, студент будівельного заводу «Електрон» Олександрійського індустріального технікуму Володимир Зайцев заявили рішучий протест проти агресії американського імперіалізму в Індонезії, на Близькому Сході та в інших куточках планети.

«Ми не можемо залишатися осторонь, коли наші ровесники за кордоном ведуть жорстоку боротьбу за елементарні людські права, підтримували і завжди будемо підтримувати їх!» — записали в листі протесту учасники вечора.

Л. БЕЗУГЛА,
заступник секретаря комсомольської організації колгоспу імені Куйбишева.

Олександрійський р-н.

ЦУКРОВИЙ КОНВЕЙЄР ПУЩЕНО

НАД корпусами цукрових заводів закучерилися сизуватий димок. Ремонтильники і експлуатаційники всіх десяти переробних підприємств області закінчили так звану гарячу пробу технологічного устаткування і вступили у виробничий сезон цукроваріння другого року п'ятиріччя.

Першим на Кіровоградщині новий сезон цукроваріння почав колектив Капітанівського заводу. Слідом за колітнівцями до переробки сировини приступили тру-

дівники Ульяновського, Перегонівського, Салківського, Новоукраїнського та інших цукрозаводів.

У другому півріччі підприємства бурякоцукротресту мають дати країні 373 тисячі тонн цукру-піску. Це на 74 тисячі тонн більше, ніж на відповідний період минулого року. Чи реальні ці намітки? Намічені рубежі будуть взяті за рахунок дальшого зменшення простой технологічного устаткування, нарощення виробничих потужностей і коефіцієнту їх використання,

шляхом дальшого зменшення втрат цукру у виробництві.

Отже, сезон відкрито. Хороші вісті про ударну роботу надходять з Капітанівського заводу. Тут з висередження графіка йде комсомольсько-молодіжна зміна інженера М. Однокоза. Приємно, що саме комсомольці і молоді цукроварники очолили соціалістичне змагання на честь 50-річчя утворення СРСР.

В. СЕРГІЄНКО.

До 75-річчя з дня

народження

українського

радянського

письменника

І. К. Микитенка

СПІВЕЦЬ ПРОЛЕТАРСЬКОЇ ДОЛІ

1934 рік. Перший Всесоюзний з'їзд радянських письменників.

Українську радянську літературу на з'їзді представляє делегація в складі 42 письменників. Відкривши з'їзд та виголосивши коротке вступне слово, Олексій Максимович Горький передає головування одному з визначних українських літераторів Івану Микитенку. Саме під його головуванням пройшло перше засідання з'їзду. Іван Микитенко надав слово А. О. Жданову, який виступив від ЦК ВКП(б), та О. М. Горькому, що зробив основну доповідь «Радянська література».

Таким авторитетним і шанованим був наш видатний земляк, один із зачинателів української радянської прози і драматургії Іван Микитенко, 75-річчя з дня народження якого сповнилося 6 вересня.

Створені І. К. Микитенком реалістичні образи людей соціалістичної епохи глибоко хвилювали і нині хвилюють радянських читачів. В них втілена життя правда незабутніх років боротьби великого Жовтня, пафос соціалістичного будівництва.

Цій даті газета присвячує сьогодні свою третю сторінку.

Іван Кіндратович Микитенко.

ІНІШНІЙ рік увійде в історію нашої Батьківщини, як рік славного ювілею — 50-річчя утворення Союзу РСР. Ось чому звітно-виборні комсомольські збори в кожній організації — це, в першу чергу, звіт молоді про трудові здобутки у виконанні планів другого року п'ятирічки, про гідну зустріч свята піввікового ювілею Країни Рад.

Темами ділових розмов стануть питання про форми і методи залучення молоді до соціалістичного змагання та технічної творчості, створення комсомольського фонду економії, проблеми політичної та економічної освіти. І безумовно, особлива увага під час звітно-виборної кампанії повинна приділятися питанням підбору, розстановки і виховання комсомольських кадрів і активу.

Генеральний секретар ЦК КПРС Л. І. Брежнев говорив на XXIV з'їзді партії: «Нам потрібні люди, які поєднують високу політичну свідомість з доброю професійною підготовкою, здатні із знанням справи розв'язувати питання розвитку економіки і культури, володіють сучасними методами управління».

Найбільш важливою умовою здійснення цього завдання в первинних комсомольських організаціях є збільшення числа молодих комуністів, що працюють в комсомолі. Із зростанням партійного ядра пов'язане далі зміцнення всіх ланок Спілки, вдосконалення самого стилю комсомольської роботи. Тому турбота про зміцнення партійного прошарку серед комсомольських кадрів і активу є одним з головних завдань кожного комітету комсомолу.

В області за останні п'ять років кількість членів партії, які працюють в комсомолі, збільшилась більш ніж у два рази. Серед секретарів первинних комсомольських організацій вони становлять нині 67 відсотків. Проте в Устинівській, Ульяновській, Вільшанській, Кіровоградській та Онуфріївській районних організаціях процент ватажків-комуністів протягом

останніх років залишається ще низьким.

Процес зміцнення партійного ядра в різних ланках і серед різних категорій комсомольських працівників та активістів проходить нерівномірно. Ось чому заслуговує повсякденної уваги вказівка XXIV з'їзду КПРС про те, щоб «...члени ВЛКСМ, які прийняті в партію, продовжували активно працювати в комсомолі; поки не отримають іншого доручення партійної організації».

Але досить часто, обравши секретарем комсомольської

Сьогодні всі секретарі, 80 відсотків завідувачів відділами міськомів, райкомів комсомолу, кожен четвертий секретар первинної комсомольської організації мають вищу і незакінчену вищу освіту.

Звичайно, високий освітній рівень не забезпечує автоматично всі якості, які потрібні комсомольському ватажку.

Тому з метою підготовки комсомольців до керівництва великими організаціями слід висувати їх до складу комітетів комсомолу, рекомендувати секретарями первинних і цехових організацій.

конкретні умови, ділові і політичні якості юнаків і дівчат.

Тим часом не може не хвилювати змінність ряду категорій комсомольського активу, яка відбувається у зв'язку з недоліками у виховній роботі з кадрами, невмінням підібрати людей. У першу чергу це стосується секретарів первинних комсомольських організацій. Про яку роботу, наприклад, може йти мова в комсомольських організаціях колгоспів імені Леніна Знамянського району та імені Фрунзе Ульяновського району, коли в першому за 2 останні роки працювало 5, а в

Більшість помилок в добір кадрів допускається там, де ці питання вирішують без врахування потреб молоді.

Звичайно, для комсомольського працівника дуже важливі безпосередність, щирість — без цього працювати з молоддю неможливо. Проте, сьогодні здатність знайти спільну мову з людьми — то, перед усім, вміння знайти таке рішення, яке забезпечує поєднання інтересів суспільства, комсомольської організації, кожної молоді людини. Вміння виробити це рішення разом з молоддю, з колективом — ось справжня риса ватажка молоді.

ВАЖКО знайти сьогодні комсомольського працівника, який би не поповнював свої знання. Більш того, практика показує: чим досвідченіший працівник, тим активніше він прагне до навчання. У нас є чимало цікавих форм навчання комсомольського активу. Ряд секретарів первинних організацій, секретарі міськомів, райкомів комсомолу проходять перепідготовку в республіканській зональній школі. В міських і районних організаціях працюють постійно діючі школи комсомольського активу, семінари, проводяться теоретичні і практичні конференції, дні комсорга.

Велике значення відводиться і самостійному навчанню, складанню та виконанню особистих планів підвищення політичних і спеціальних знань. Тим більш, що останнім часом молодіжні видавництва видали дуже багато цікавих брошур, бібліотечок, де є методичні і практичні поради для кожної ланки комсомольського активу.

Від того, наскільки кваліфіковано, постійно і послідовно ми будемо вирішувати ці питання, у великій мірі залежить успіх нашої загальної справи, виконання головного завдання, поставленого партією перед комсомолом — завдання комуністичного виховання молоді.

Б. ЯСИНОВСЬКИЙ,
завідуючий відділом комсомольських організацій обкому ЛКСМУ.

«ВИРІШУЮТЬ КАДРИ» —

ГАСЛО НЕ ЗАСТАРИЛО

організації комуніста, комітети комсомолу заспокоюються, вважаючи завдання по зміцненню партійного ядра в комсомолі виконаним. Необхідно під керівництвом партійних органів розподіляти сили молодих комуністів на різних ділянках комсомольської роботи, активніше використовувати їх в загонах і штабах «Комсомольського прожектора», в системі комсомольської політосвіти.

КЕРУВАТИ колективом — це значить мати справу з конкретними людьми, знати і розуміти їх, вміти переконувати. Ось чому кожен комсомольський працівник і активіст повинен бути широко освіченою, ідейно переконаною, політично грамотною, ерудованою, людиною.

Останнім часом в області до керівництва міськими, районними і первинними комсомольськими організаціями прийшли спеціалісти різних галузей народного господарства з вищою освітою, люди, які добре знають виробництво, мають добру політичну підготовку.

Разом з тим потрібно наполегливо прагнути до того, щоб комсомольські кадри мали високий освітній рівень. Адже мистецтво виховання будується на науковій основі, воно повинно спиратись на глибокі знання.

Наша партія в кадровій політиці тримає курс на поєднання досвідчених і молодих кадрів. Таке поєднання особливо корисне в комсомолі. Адже різке оновлення виборних органів і активу веде до втрати накопиченого досвіду, зниження рівня організаційної і ідеологічної роботи. І навпаки, недостатня динамічність в оновленні кадрів і активу може привести до застою, втрати резерву і навіть відриву комсомольського працівника від молоді.

Зрозуміло, що знання і організаторські здібності приходять до комсомольського працівника з часом.

Необхідно приводити віковий рівень комсомольських ватажків у відповідність з віковим рівнем спілкової молоді, але не механічно, а, враховуючи

другому за 5 років змінилося 7 секретарів!?

Значна змінність серед секретарів первинних комсомольських організацій має місце в Знамянському, Гайворонському, Добровеличківському, Долинському, Кіровоградському, Маловисіківському, Новгородківському, Устинівському районах. Особливо велика вона серед ватажків комсомольських груп, учбових та бригадних комсомольських організацій. Безумовно, у змінності кадрів є об'єктивні причини: від'їзд на навчання, висунення на партійну, профспілкову і радянську роботу тощо. Проте в області є чимало випадків випадкового підбору кадрів.

ДОСІТЬ прогресивною є тенденція створення резерву кадрів.

Робота ця не в облік, а в повсякденному залученні активу до діяльності комсомольських організацій. Форм роботи з резервом багато: це і перевірка роботи організації з різних питань, і виступи з лекціями та бесідами, і участь у семінарах.

КРАЩА ДОЯРКА КІРОВОГРАДСЬКОГО РАЙОНУ
КОМСОМЛКА М. ДЗІНА,

Фото Ф. Плахтія.

ДЕПУТАТ. ВІК — НАЙМОЛОДШИЙ

ПОГОЖОГО літнього дня поріг Кіровоградської панчішної фабрики весілля переступила звичайна дівчина Випускниця дев'ятого профтехучилища тепло зустріли в робітничій сім'ї. Молода в'язальниця відразу ж знайшла своє місце в колективі. Теоретичні знання, здобуті в тихих аудиторіях училища, практичні навички і природна душевна щирість та простота допомогли молодій в'язальниці знайти своє місце в колективі.

Відтоді минуло чотири роки. Люда Перкуян працює в комсомольсько-молодіжній бригаді, що одна з перших на фабриці підтримала почин російської ткалі Смирнової — виконати п'ятирічку за чотири роки.

Члени бригади дбають не тільки про високі показники по виконанню виробничого плану, а й про економію сировини. За перше півріччя зекономлено її 85,5 кілограмів — в три рази більше, ніж зобов'язувалися.

Вагомий вклад в успіхи бригади вносить і Людмила. Лише за минулий місяць вона виконала свої зобов'язання на 112,6 процента.

Поважають Люду на фабриці. Комсомольці обрали членом комітету комсомолу, а в цьому році її обрано депутатом обласної Ради депутатів трудящих.

Людмила — один з наймолодших депутатів обласної Ради, член постійної комісії по торгівлі, громадському харчуванню і побутових послугах. У виконанні нелегких депутатських обов'язків завжди приходять на допомогу старші товариші — комуністи.

Особливо вдячна дівчина секретарю партійної організації М. С. Ланецькому за щире слово, дружню підтримку у складну хвилину.

Подруги інколи дивуються, звідки у Людмилу стільки енергії, як знаходить час для занять спортом, для участі в художній самодіяльності, в гуртку політичної освіти. Та ще й до вступу у вуз готується...

Вона навчається в гуртку комсомольської політосвіти і в школі підвищення професійної майстерності, але завжди знаходить час для занять спортом. Бере активну участь в художній самодіяльності. Та ще й до вступу у вуз готується...

Ось така вона, звичайна дівчина, яких чимало працює з нами поруч. Старання в роботі, уважна і чуйна при виконанні депутатських обов'язків, весела і життєрадісна в колі друзів.

А нещодавно до неї прийшла нова радість: партійна організація фабрики прийняла в свої лави молодого кандидата — Люду Перкуян.

Н. ПАНЮКОВА,

м. Кіровоград.

СВЯТИНА НАРОДУ — ХЛІБ

КОЛИ ЗАЙШОВ ВІДВІДУВАЧ

На столі комсорга Валентини Рибачок газета із виступом двічі Героя Соціалістичної Праці О. В. Гіталова «Дума про хліб», а в за-

лі — дванадцять подруг, молодих працівниць дитячої їдальні № 6. — От що, дівчата. До нас ця стаття звернена в першу чергу, адже ми також причетні до найсвятішого на землі — хліба. Давайте подумаме, чи все зроблено, щоб не пропав жоден шматок, жодна крихта.

І розпочалася шира розмова про хліб, його вагу і цінність. А потім з конкретними пропозиціями звернулися до керівництва. — Дівчата у нас бережливі і старанні — говорить бухгалтер їдальні, — побільшало в залі плакатів із закликком берегти хліб, поменшало недоїдок на столах. Це завдяки їх турботі.

Після виступу «Дума про хліб» в їдальні відбулися значні зміни. Раніше просто контролювали загальну кількість відходів, що відправлялися в приміський радгосп «Зоря», а тепер хлібні рештки збирають окремо. І причиною відзначити, що все менше трапляється серед вторинного хліба цілих шматків.

«Бережемо хліб не тільки в коморі, а й на столі!» — під таким девізом працюють комсомолки дитячої їдальні № 6.

А. ГАЙ,
студент Київського держуніверситету.
м. Кіровоград.

ЗА СИГНАЛОМ ПАСАЖИРА

У листі до редакції мешканець м. Кіровограда Г. Г. Кадигроб скаржився на порушення графіка руху автобусів на лінії Вільшанка — Кіровоград. Листа було направлено у Кіровоградське обласне виробниче управління автомобільного транспорту.

Як повідомив заступник начальника управління В. С. Ватюльов, факти, викладені в листі, мали місце. Водія автобуса Вільшанської автоколонії В. З. Михайлова суворо попереджено і позбавлено премії.

СПІВЕЦЬ ПРОЛЕТАРСЬКОЇ ДОЛІ

Восени позаминулого року три невеликі групи студентів Кіровоградського державного педагогічного інституту імені О. С. Пушкіна побували в місцях, пов'язаних з народженням та початком літературної творчості видатного українського радянського письменника Івана Кіндратовича Микитенки.

Мета літературної наукової експедиції, організованої секцією обласного Товариства охорони пам'яток історії і культури та педінститутом, полягала в тому, щоб глибше вивчити життєпис визначного земляка та дізнатися про маловідомі сторінки його творчого шляху.

Я очолював групу з чотирьох студентів, яка відвідала село Рівне Новоукраїнського району. В цьому селі народився Іван Кіндратович — автор широко відомих творів

до його. В місцевій газеті «Южний селянин» Микитенко регулярно друкує «Листи» з Одеси, адресуючи їх своїм землякам. В них він закликає селян згуртуватися, як це робиться у робітників.

Ще від'їжджаючи на навчання з Рівного, юнак говорив з батьком про товариство селян для спільного обробітку землі. В одному з своїх «листів» він продовжує свою думку:

«Ну от, товариші, я пишу вам про ту справу, котра пустила глибоке коріння в мій мозок... Це хліборобська артіля».

(Газета «Южний селянин» від 8 березня 1928 р.).

В цей же час він паліло працює в жанрі оповідання. Сюжетні лінії оповідань в основному пов'язані з темою села. Ця тема була близькою письменнику. І в ній він намагався показати образ сучасника, образ нової людини, народженої Великим Жовтнем. Під час канікул він глибоко знайомиться з життям рідних місць прилеглих хуторів. Це добре видно по його оповіданнях та творах, що увійшли до циклу «На сонячних гонях» (1926 р.) Одні з них має назву «Нуні», у якому Іван Микитенко сингає вершини драматизму, проголошує єдність народу у боротьбі проти контрреволюції та окупантів. В цьому оповіданні письменник живописав героїку громадянської війни, надав трагедійним подіям оптимістичного звучання. Референом звучить у творі революційна пісня «Вм жертвою пали»...

В іншому оповіданні цієї збірки «Між кучугурами» на побутовому матеріалі розгортає конфлікт між студентом-атеїстом Грицьком, що прийшов до села на канікули, та його старосвітським дідом, який виховує онука з хати за безбожність. А той думав не за себе, а за інших молодих людей, котрих потрібно врятувати від забобів церкви та розтління. Дослідникам творчості Микитенки варто пошукати в Рівному реальні факти, що лягли в основу оповідання.

ПОСТУПОВО І. Микитенко виходить за рамки зображення селянства і звертається до життя міста. В повісті «Брати» він передає життєрадісний темп життя робітничого класу, неохайну віру у великі перетворюючі сили радянського ладу. Образи Никанора і Прохора — це не схематичне узагальнення. Кожен має свою психологію, звички, характер, кожний відрізняється певними індивідуальними рисами. Вся ідеяна напруга твору була спрямована на те, щоб ствердити думку про нерозривність робітничого класу і селянства — запоруки перемоги соціалізму в нашій країні.

ПЕРЕБУВАЮЧИ на батьківщині І. Микитенка нам пошталює зустрітися із старожилками села, які твердять, що родина Сахнів жила у їхньому Рівному. Так, вісімдесятирічний Семен Логвинюк цього казав, що його матері рідна сестра «була замужем за Никанором, у якого був брат Пилип» (він же Прохор в «Братах»). Шкаво і те, що географія опису міста, заводу, де вироблялися сільськогосподарські машини, куди приїшов Никанор до брата, дуже нагадує колишній Єлисаветград і колишній завод сільгоспмашин Ельвооті (нині завод «Червона зірка»).

Отже, бачимо, фактичний матеріал для своєї повісті взято письменником із рівнянських вражень.

Вже майже два роки минуло з часу, коли наша науково-літературна експедиція вивчала життєві факти та спостереження, пов'язані з творчістю І. К. Микитенки, розшуквала прообрази його літературних героїв. Зібраними нами матеріалами зараз користуються студенти педінституту. А я щастливий тим, що в день 75-річчя від дня народження І. К. Микитенки можу сказати й своє слово про нашого земляка.

А. САРЖЕВСЬКИЙ,
учитель Новомиколаївської восьмирічної школи Новогородківського району, член обласного літературного об'єднання.

РІВНЕ — АЖ ДО ЯНЧЕНСЬКИХ КРЯЖІВ

БАГАТО років тому, згадуючи рідне село Рівне, в якому виріс і з якого пішов у життя і в літературу український радянський драматург, Іван Кіндратович Микитенко писав: «... це велике містечко, що поціло дозгу чорноташлицьку яругу, перекинулось на лиманобалківську яругу й десь кінчається в другому кінці Янченськими кряжами, тільки й звалось містечком через те, що в ньому був базар, три церкви, пошта. Все, що оточує згадані установи є містечко. Решта це типичне село, досить глухе в далеких своїх кутках...»

Згадаю про бідність, в якій вік викував рівнянський трудовий люд, про темряву неписьменності, релігійного дурману, безправ'я, коли навіть рідна українська мова заборолялась. Сите равонання маленької купки багатіїв і спокійний підневільний труд, що не давав засобів для існування — ось це характерне було Рівному, як, зрештою, й іншим великим та маленьким селам дореволюційної Єлисаветградщини.

Та ось посміхнулося сонце над цим знедоленим краєм. Сюди, на далеку Україну, долетіли слова ленинської правди. Принесли їх в глухі села фрон-

товики, учасники штурму Зимового — оті найперші більшовики.

Дійшли вони і до Рівного. І хоч потім гули над селом чорні заметілі петлюрівщини, скоропадщини, махновщини і німецької навали — ніщо вже не змогло заглушити у серцях трударів тих величчя і вічних слів.

Прошли роки, десятиліття... Невпізнанно змінилося Рівне, життя його мешканців. Зараз це — чепурне містечко з чистими широкими вулицями, лісом телевізійних антен над добротними будинками. Забулася нужда і підневільна праця. Зараз у Рівному — чотири багаті колгоспи, неподільні фонди яких становлять 10 мільйонів 267 тисяч карбованців, а річні прибутки — 6 мільйонів. Рік у рік зростає заробітна плата, підвищується матеріальний добробут і культурний рівень. В користуванні населення 30 легкових автомобілів, 398 мотоциклів, 982 телевізори, а для культурного відпочинку працює 9 бібліотек та будинків

культури, відкрито музей І. К. Микитенки.

Немало героїв праці виростало на рівнянських полях, багатьох з них нагороджено високими урядовими нагородами. Серед кавалерів ордену Трудового Червоного Прапора — доярка колгоспу імені Ватутіна Ніна Нагорна, ітаниця Уляна Руда та агроном Іван Бардник з колгоспу імені Калініна. Орден «Знак пошани» удостоєно ланкових Олену Дашенку, Раїсу Кислю, Галину Заїрнюк, вчительку Марію Заніздрю, доярку Євгенію Гавриленко та Марію Сьомину, бригадіра шугатурів Меланію Гавриленко та багатьох інших.

Рік від року зростає, повніється щедрістю Рівне, прикрашає свої вулиці новими будівлями: дитячими садками, школами, медпунктами, магазинами. Повняється зерном колгоспні засіки, повняється щастям людські серця.

І коли б був живий Іван Кіндратович Микитенко, він би написав про своє рідне Рівне зовсім інші, теплі, світлі і щасливі слова.

Г. ГАЛУШКА,
працівник районної газети «Радянське село»,
с. Рівне
Новоукраїнський район.

ВЗЯТО
З
ЖИТТЯ

«Брати», «Диктатура», «Дівчата нашої країни», «Соло на флейті», «Вуркаган» та ін.

Більше тижня ми прожили у цьому привітному селі, познайомилися із багатьма старожилками, які знали майбутнього письменника і які багато чого нам розповіли про нього.

Перш за все, ми завітали до Рівнянської СШ № 1. Дитячими дзвінками голосами і щасливим безтурботним сміхом зустріла вона нас... В школі ми й зустрілися з двоюрідною внучкою Микитенки, вчителькою української мови Ніною Григорівною Віхтоденко. Вона познайомила нас з однокласником письменника, нині вже покійним Сафроном Мусіюковичем Ланецьким.

— З Іваном я вчився однієї класу, — згадував він. — Була у нас учителька Ксенія Іванівна Некрасова. Іван був її улюбленцем. Він прекрасно читав вірші і швидко, за одну перерву, міг вивчити їх. Часто читав їх селянам, просто серед дороги, повертаючись зі школи додому. Розповідав він захоплююче, цікаво, і всі його за це поважали. Дуже сумував Іван, коли Некрасову заарештували у лютому 1909 року за революційну пропаганду — у неї знайшли газету «Іскра».

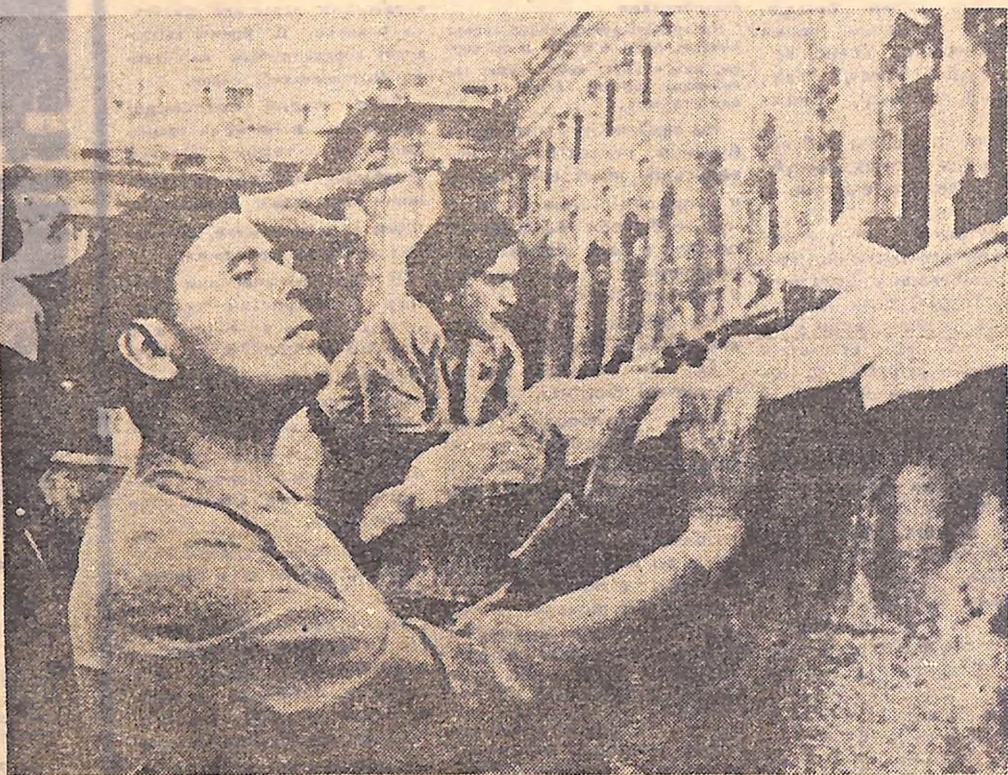
Розповів нам старожил і про «батькушку» Олексія Крижановського, що читав «закон божий». Читачам, мабуть, цікаво буде знати, що пізніше І. Микитенко зробив його прототипом отця Олександра у своїй повісті «Гавриїл Кириченко — школяр». В ній письменник розвиває освіту й виховання в дореволюційній школі, викриває церкву, яка губила й нівеліла світлі дитячі душі.

В основі повісті Микитенка лежить у великій мірі шкільні враження самого автора. Це можна підтвердити багатьма фактами, почутими нами від старожилів Рівного.

Автор неодноразово наголошує на тому, що школа повністю залежала від церкви, що за найменшу провинку учнів билі. Приказом цього став образ Глафіри Іванівни — «справжньої вчительки», як іронічно називає її герой оповідання. Глафіра Іванівна. І Гавриїл Кириченко — збірні типи, узагальнені. Та всяке узагальнення починається з чогось конкретного. Прообразом Глафіри Іванівни, як свідчать старожилки, була вчителька Бедня...

ЩЕ ДО НАПИСАННЯ своїх краєвих творів, Іван Микитенко цікавився драматургією. У себе в сараї він поставив якусь п'єсу, в котрій виступав як режисер і актор. А в клуні його товариша Лавина Сайка у 1910 році ним була поставлена інша п'єса — «Сватання на Гончарівці».

Уже дорослим, живучи і працюючи в Одесі, не забував він і про те село на Україні, яке викулиха-

На фото: І. К. Микитенко, — делегат Міжнародного антифашистського конгресу захисту культури, в Іспанії.

«БІЛЬШОВИКИ І ТІЛЬКИ...»

РЯДКИ ІЗ СПОГАДІВ

ПОРФИРІЯ Івановича я знаю давно. Познайомився ми в Кіровоградській середній школі № 11. Він працював завідувачем учбової частини, а я — вчителем української мови і літератури. Якимось закінчив уроки, сиджу біля столу завуча. Сонце вирає блискітками на підлозі, зазвато, весняно кричать на деревах горобці.

— В десятому кого з письменників проходите? — запитав Порфирій Іванович.

— Микитенка, — кажу. Він посмінувся і з задумою мовив: — Ми з Іваном Микитенком років п'ять самосад курили...

Підсуваю свій стілець поближче, поглядам благаю, розкажіть, бо в підручниках, крім, коли народився, де вчився і що написав, більше нічого немає.

— Хай, колись розкажу про нашого Івана-рифмача.

І Порфирій Іванович Вергун виходить з учительської.

Слово він так дотримав. Тепер, де б ми не зустрілись, завжди щось та й розповідь про Івана Кіндратовича.

— Ми змалку з Іваном Микитенком приятелювали. Разом гуляли спинами на панський полі, були дитячі пожежники об колочу стерню, доглядаючи дуже худобу. І в школу разом ходили. З дитинства сьорбнув горя майбутній драматург, багато що з тих пекучих вражень

зобразив пізніше в своїх творах. Тоді ж спробував скласти перші вірші, за що й одержав прізвисько «рифмач».

А потім бурхливі події розвели нас з Іваном Кіндратовичем на довгі роки...

Після Жовтневої революції Микитенко працює лікарем в Рівному, а потім у Нечатаві. Безглузда імперіалістичної бойні, буремні роки громадянської війни виховали його переконаним борцем за новий лад.

— Більшовики і лише більшовики переможуть і побудують світле майбуття. — говорив він в бесідах з місцевими селянами. І це були не слова, а переконання драматурга.

— А потім роки навчання в Одеському медичному інституті, кілька зустрічей з ним, які павічно запали в серце, — продовжує мій співбесідник.

— Іван Кіндратович керував одеським «Гартом», писав вірші, оповідання, серед робітників заводу імені Благоева вів пропагандистську роботу, навчався у Едуарда Вагницького поетичної майстерності.

А наша остання зустріч, що відбулася в 1937 році, коли Іван Кіндратович Микитенко був у розквіті творчих сил, ще раз показала, як уміє цінувати він стару дружбу, яке ніжно і розкрито для нього доброго його полум'яне серце.

І. БОЛЬБУХ.

м. Кіровоград.

ГОСДАРСТВЕННЫЙ АРХИТЕКТУРНИЙ

МАЛЫЙ ТЕАТР

Сезон 1934-35 г.

5, 7, 12, 18, 21, 25, 28, 31 мая 5, 17, 23 июня

ПРЕДСТАВЛЕНИЕ БУДЕТ В ПЕРВЫЙ РАЗ

СОЛО на ФЛЕЙТЕ

Музыка — Ю. Шопен, А. С. Микитенко

Постановка Государственного драматического театра М. С. МАРКОВА

Актриса: В. З. Егорова

Начало в 7 час. 30 мин. вечер

Входные билеты в театр

Тепло зустріли посланців наддніпровського краю у Ковельському міському комсомолу. Секретар Галина Омельничук та інструктор Віктор Магдаличеві озаймали учасників мотопробігу з містом. Наддніпрянцям пощастило зустрітись з колишнім військом, що брав участь у визволенні Ковеля від німецько-фашистських загарбників, Іваном Федоровичем Кубатком.

В Львові учасники мотопробігу побували в обкомі комсомолу, відвідали музей бойової слави Прикарпатського військового округу, Пагорб Слави, вклонилися могилі безстрашного розвідника Миколи Кузнецова, оглянули танк, на якому першим прорвався Петро Марченко.

З Львова учасники мотопробігу

На фото: учасники мотопробігу біля Брестської фортеці.

МОТОПРОБІГ ДРУЖБИ

Одинадцять комсомольців з Світловодська на чолі з командиром загону Миколою Калюжним і комісаром Наталією Філіною завершили 14-денний мотопробіг дорогами слави батьків. Маршрут їх проліг через Київ, Житомир, Ровно, Ковель, Луцьк, Брест, Львів, Ужгород, Чернівці, Кишинів.

Юнаки та дівчата побували в трьох братніх республіках, подолали відстань в 360 кілометрів.

Все побачене і почуте посланці юного міста над морем записували у щоденниках, фотографували. Повернувшись додому, вони розповіли про свої враження від поїздки друзям по роботі, виготовили альбому.

Рісню стрічкою простяглася асфальтована траса Київ—Львів. По ній мчать мотоцикли, за кермом яких юнаки в формених гімнастерках з емблемою міста Світловодська на лівому рукаві. Ось головна машина, яку веде Микола Остапенко, в їхала в місто Ровно. Вітер полоще прапор з гербом 15 союзних республік СРСР.

Тут світловодці побували біля пам'ятника безстрашному радянському розвіднику Миколі Кузнецову, поклавши до підніжжя його букети живих квітів.

Того ж дня вони вирушили у місто Ковель. По дорозі заїхали в село Колодяжне, де відвідали музей Лесі Українки.

А потім юнаки та дівчата відвідали залізничне депо. Тут вони побачили меморіальний комплекс, що споруджений на честь загинувших залізничників, які віддали своє життя у боротьбі з німецько-фашистськими загарбниками.

На граніті викарбувано слова: «Люди, доки б'ється ваші серця, пам'ятайте, якою ціною завойоване щастя! Будь ласка, пам'ятайте!».

На закінчення свого перебування на гостинній ковельській землі світловодці у супроводі Ганни Омельничук та Віктора Магдаличевича поїхали в село Дубова, де базувалось партизанське з'єднання Федорова.

На світанку світловодці вирушили в Брест. Тут вони під'їхали до легендарної фортеці.

І ось світловодці ступають на священну землю фортеці, кожен камінь якої густо политий кров'ю радянських патріотів.

Поклали букети живих квітів до Вічного вогню, біля якого в почесній варті стоять юні піонери, потім відвідали музей «Оборона Брестської фортеці-героя».

З Бреста через Шанькі озера світловодці взяли курс на древній Львів.

В селі Липник Нестерівського району учасники мотопробігу зустрілись з директором восьмирічної школи, ветераном Великої Вітчизняної війни, що пройшов шлях від Сталінграда до Берліна, полтавчанином Григорієм Гавриловичем Клименком, який розповів багато хвилюючих епізодів періоду війни. Колишній артилерист нині викладає історію.

Того ж дня світловодці побували в печерах національного героя Олексія Довбуша, милувались зеленими Карпатами, їх верховинами і полонинами, оспіваних в піснях народних.

В Коломиї учасники пробігу взяли курс на Чернівці, а звідти — в Кишинів. В столиці Молдавії вони побували в ЦК комсомолу. Потім мали присмну зустріч з Костянтином Муцуком, який визволяв від фашистів Кременчук і наш район, проїждив шлях від Сталінграда до Берліна.

З братньої Молдавії світловодці поїхали в Кіровоград. Після двотижневого мандру учасники мотопробігу повернулись у рідний Світловодськ, привітавши на згадку багатьох знайомих, суверенів, та найдорожче з привезеного — земля Брестської фортеці, густо полита кров'ю радянських патріотів.

М. ВЕНЦОВСЬКИЙ,
учитель Світловодської середньої школи робітничої молоді № 2,
М. Світловодськ.

НЕ ЧЕКАЮЧИ ФІНАЛУ...

МЮНХЕН, 4 вересня. (Спец. кор. ТАСС). Перший же попередній забіг жінок на 1500 м приніс сенсацію. Ті, хто запізнився, в розпачі розводили руками: «прогавили» світовий рекорд! Звичайно, суперниці бережуть сили для головних «боїв», а в порівняно «широкі» ворота попередніх змагань намагаються пройти, затративши мінімум енергії. Але Людмила Брагіна — світова рекордсменка, не стала чекати фіналу. Вона запропонувала висший темп, ведучи за собою інших учасниць. На фініші висока руська бігунка була на 0,4 сек. «швидшою» від свого ж світового досягнення — через 4 хвил. 06,5 сек.

Валерій Борзов знову виграв забіг на 200 м, цього разу півфінальний — 20,7. Третій результат у попередніх запливах комбінованої естафети 4x100 метрів показали Ігор Гривенников, Віктор Стуликов, Віктор Шаригін і Віктор Абоімов — 3.56,57.

«Золотий» призер Олімпіади **ВАЛЕРІЙ БОРЗОВ** (Київ) — спринт.

На 90 м 46 см метнув спис **ЯНІС ЛУСТС** (Рига), поступившись першому призери лише на 2 сантиметри.

Фотохроніка ТАСС.

В ранковій серії боїв старішина нашої боксерської команди 36-річний Володимир Іванов в 1/8 фіналу переміг по очкам болгарина Асена Ніколова. Анастолій Камнев програв кубинцю Андресу Моліна в третьому раунді нокаутом.

В ОЛІМПІЙСЬКІ ВОРОТА

Останню зустріч у півфіналі радянські футболісти провели в Лутсбургу 7 вересня з командою Данії.

Не менш напруженою буде боротьба і в другій групі. Тут зразу три фаворити: господарі ігор, угорці і спорсмени НДР. Дещо поступається перед ними в класі команда Мексики. Проте програв бразильців збірній Ірану (0:1) не дає права скидати з рахунку жодну команду.

Ось розклад інших зустрічей 7-го: Польща — Марокко, Угорщина — Мексика, НДР — ФРН. Переможці груп вперше в історії розіграють золоті і срібні медалі. Команди, які займуть другі місця, в цей же день, вранці борються за «бронзу».

МЕДАЛІ, МЕДАЛІ...

Радянський спортсмен Юрій МАЙШЕВ завоював золоту медаль Олімпіади у змаганнях з академічного веслування, виступаючи на човні-одиночці — 7.10,12.

Радянські веслярі Олександр ТИМОШИНІН і Геннадій КОРШКОВ виграли олімпійський турнір веслярів-академіків на двійці-парній — 7.01,77.

Дует радянських велосипедистів — Володимир СЕМЕНЦЕВ та Ігор ЦЕЛОВАЛЬНИКОВ — завоювали золоті медалі олімпійських чемпіонів у гонках на тандемах.

Радянський атлет першої важкої ваги Ян ТАЛІТС став олімпійським чемпіоном, набравши у трьохборстві 550 кг (210,0 плюс 165,0 плюс 205,0).

Команда радянських ватерполістів завоювала золоті медалі чемпіонів Олімпіади, зігравши заключний матч вище за збірною Угорщини — 3:3.

В комбінованій естафеті 4x100 метрів команда СРСР (Тіна ГІЛКЕВІЧІВІЧ, Галина СТЕПАНОВА, Ярина УСТИМЕНКО, Тетяна ЗОЛОТНИЦЬКА) встановили рекорд країни — 4 хв. 30,35 сек.

Японець Тойокацу НОМУРА став переможцем Олімпіади серед дзюдоїстів пісенної ваги. Радянський борець Анастолій НОВИКОВ одержав «бронзу».

Чемпіоном Олімпіади з важкої атлетики у підважкій вазі став болгарський атлет Антон НИКОЛОВ — 625 кг (180,0 плюс 155,0 плюс 90,0).

Італійська рапістка Антонелла РАБІО-ЛОНЦІ стала чемпіонкою Олімпіади в особистій першості. Радянська спортсменка Галина ГОРОХОВА одержала бронзову медаль.

Радянська спортсменка Людмила БРАГІНА у попередньому забігу встановила

новий світовий рекорд на дистанції 1500 м — 4 хв. 06,5 сек.

Фехтувальники Польщі здобувши 9 перемог у командному олімпійському турнірі з рапіри, завоювали перше місце. Збірна СРСР з п'ятьма перемогами одержала срібні медалі.

Француз Даниель МОРЕЛО знову став олімпійським чемпіоном з велоспорту в спринті, завоювавши, як і в Мехіко, золоту медаль на мюнхенському треку. Омар ПХАКАДЗЕ з Тбілісі одержав у цьому виді змагань бронзову медаль.

Західнонімецький легкоатлет Бернд КАННЕНБЕРГ одержав найвищу нагороду в спортивній ходьбі на 50 км. Радянський спортсмен Вєніамін СОЛДАТЕНКО зайняв друге місце.

Легкоатлет ФРН Клаус ВОЛЬФЕРМАНН переміг у змаганнях металістів списа. Рижанин Яніс ЛУСТС одержав срібну медаль.

Також «перестріла» вирішальну долю золоті медалі Олімпіади у стрільбі на кур'юлому стенді. Переміг Конрад ВІРНХІР (ФРН) — 195 очок. Радянський спортсмен Євген ПЕТРОВ (195) став срібним призерам.

Хільдегард ФАЛБ (ФРН) виграє фінальний забіг на 800 метрів. Молд САРБАТІЕ (СРСР) дісталася срібна медаль.

ФУТБОЛ. М'ЯЧ В ЦЕНТРІ ПОЛЯ

«Автомобіліст» із Житомира стоїть лише на сходініку вперше в турнірній таблиці, ніж «Зірка». Тому, дивно, в зустрічі з однією з найсильніших команд зони кировоградські футболісти були дещо обережніші.

Тим і пояснюється уловнений темп, те, що більшість часу м'яч затримувалася в центрі поля. Найбільш активними були захисні та півзахисні лінії. Ота боязнь пропустити м'яча відбилася на діях футболістів «Зірки».

Запам'ятався лише один сильний удар Родіна, в перекладі.

В результаті, рахунок на табло так і не змінився, 0:0. Після фінального свистка завідуючий відділом оборонно-масової та спортивної роботи обкому комсомолу О. Каспінко вручив кращим гравцям матч призи ОК ЛКСМУ. Їмні стали — у гостей захисник Козінець, у господарів — нападковий Родін.

М. СОМОВ.

ПОКАЗУЄ КІРОВОГРАД

ЧЕТВЕР, 7 ВЕРЕСНЯ, ПЕРША ПРОГРАМА, 9.35 — Новини (М). 9.45 — Кольорове телебачення. Для дітей. «Веселі Олівець і його друзі» (М). 10.15 — Художній фільм. (М). 11.10 — Грав заслужений артист РРФСР Е. Малинін. (М). 11.50 — «Сільські живання». (М). 12.00 — Інтербачення. Кольорове телебачення. На XX Літніх Олімпійських іграх. (Мюнхен). 14.00 — Телевізійний документальний фільм «Сторінка». (М). 17.00 — «На тижніні напрямки». (К). 17.30 — Для школярів. «Піонерський

катедроскоп». (Харків). 18.00 — «Увага! Досвід!». (К-д). 18.30 — До 50-річчя утворення СРСР. «Змагання з кубайцями». (Миколаїв). 19.00 — Кольорове телебачення. Спортивна програма. (М). 20.25 — Кольорове телебачення. Телевізійний театр мініатюр. (М). 21.00 — Програма «Час». (М). 21.30 — Інтербачення. Кольорове телебачення. На XX Літніх Олімпійських іграх. (Мюнхен). По закінченні — новини. (М). ДРУГА ПРОГРАМА. 18.30 — Метод вивчення клітин». Навчальна програма по загальній біології. (М). 17.00 — Для школярів. Концерт учасників Всесоюзного заводу піонерів. (М). 17.30 — «Поезія». Вірші М. Ушакова. 17.45 — «Сторінка життя українського села». Передача четверта. (М). 18.00 — Новини. (М). 18.10 — «Я світаю про батьківщину свою». Прем'єра телевізійного фільму-концерту. (М). 19.00 — Інформаційна програма «Вісті». (К). 19.30

— Кольорове телебачення. 1. Магулов. «Помста». Вистава Іжевського російського драматичного театру імені В. Г. Короленка. Під час перерви — «На добраніч, діти!» та програма «Час». (М). 22.25 — Музичний фільм «Добрий день, зелені Карпати!». (К). 22.45 — Телевісті. (К).

П'ЯТНИЦЯ, 8 ВЕРЕСНЯ. ПЕРША ПРОГРАМА, 9.35 — Новини. (М). 9.45 — Для школярів. «Творчість юних». (М). 10.25 — Художній фільм «Берег юності». (М). 11.45 — «Береги хвилину п'ятирічки». (М). 12.00 — Інтербачення. Кольорове телебачення. На XX Літніх Олімпійських іграх. (Мюнхен). 14.30 — Прем'єра телевізійного документального фільму «Ми будемо». (Кишинів). 17.00 — За накресленням ХХІХ з'їзду КПРС. Тележурнал «Прогрес». (Дніпропетровськ). 17.30 — Інформаційна програма «Вісті». (К). 18.00 — Телефільм «Грають піонерські сурми». (К).

18.20 — «Хроніка тижня». (К-д). 18.30 — До 50-річчя утворення СРСР. Виступ талановитого радянського танцюриста В. Виноградова. (К-д). 19.00 — «Сюжет нерушимий». Українська РСР. 21.00 — Програма «Час». (М). 21.30 — Інтербачення. Кольорове телебачення. На XX Літніх Олімпійських іграх. (Мюнхен). По закінченні — новини. (М). ДРУГА ПРОГРАМА, 17.15 — «Об'єкти». (М). 17.15 — «Сторінка життя оренбурзького села». Передача п'ята. (М). 18.00 — Новини. (М). 18.10 — Прем'єра телевізійного документального фільму «Ми — танкісти». 18.40 — Кольорове телебачення. Для дітей. «Там, де була». (М). 19.00 — «Сюжет нерушимий». Українська РСР. 21.00 — Програма «Час». (М). 21.30 — Художній фільм «На початку століття». (К). 23.05 — Вечірні новини. (К).

Про можливі зміни вас повідомлять диктори радіо і телебачення.

Наша адреса і телефони

346030 ГСП, Кіровоград-50, вул. Пуначарського, 36. Телефони: відповідального секретаря та відділу комсомольського життя — 2-45-35, відділу пропаганди, відділу листів і масової роботи та інших відділів — 2-45-36.

«МОЛОДОЙ КОМУНАР», орган Кіровоградського обкому ЛКСМУ, г. Кіровоград.

Друкарня Ім. Г. М. Димитрова, обласного управління по пресі, м. Кіровоград, вул. Гліни, 2.